

Департамент освіти Вінницької міської ради
Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад № 26 ВМР»

**Конспект заняття з навчання
елементів грамоти
на тему: «Голосні звуки мови. Їх
умовне позначення»**

Підготувала
вихователь групи № 9
Залєвська А. О.

Мета: дати дітям практичне уявлення про голосні звуки; ознайомити з їх умовним позначенням; продовжувати вчити визначати послідовність звуків у слові нейтральними фішками, підраховувати їх кількість; закріплювати вміння часткового аналізу слів; учити добирати слова із заданим звуком (на основі пропонованих предметних малюнків); учити малювати за зразком фігури із прямих і похилих ліній (трикутників) у зошиті в клітинку; виховувати інтерес до занять.

Матеріал: іграшка Незнайко; звукові доріжки; фішки голосних звуків; предметні малюнки; зошити; олівці.

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

З'являється Незнайко. Вихователь пропонує дітям пригадати, де можна побачити різних тварин. (*У зоопарку*) А ти, Незнайку, був у зоопарку? (*Ні*) Здійснимо знову подорож до зоопарку.

✓ Психогімнастика «Пробудження»

Ранок у зоопарку. Діти перетворюються на свійських та диких тварин, показують їх пробудження. Півень гордо і поважно підводить голову, ходить подвір'ям та кричить «Ку-ку-рі-ку!». М'яко, обережно виходить кіт, сідає назадні лапки, а передніми облизує та вмиває мордочку, вушка, плечі, промовляючи: «Няв!». Незграбно і смішно виходить качка і починає чистити дзьобом пір'я, вітається: «Кря-кря!». Гордий гусак виходить, повільно повертаючи голову у різні боки, вітаючись «Га-га!». Поросятко, полежавши в калюжі, перевернулося з боку на бік та здивовано запитує: «Хрю-хрю?». Стоячи спить опустивши голову, кінь. Ось він розплющує око, піднімає одне вухо (руку), підводить голову, друге вухо і радісно кричить: «І-го-го!». Прокидаються кури і починають метушитися подвір'ям: «Ко-ко!» Усі прокинулися! Доброго ранку!

II. Основна частина

— Хто живе в зоопарку? Запишемо назви тварин за допомогою фішок.

✓ Дидактична гра «Звукова доріжка»

— Яке слово запишемо? (*Тигр*) Діти чітко вимовляють звуки у слові «тигр».

— Назвіть перший (другий, третій, четвертий) звук у слові. Скільки всього звуків у слові? Порахуйте та запишіть звуки у слові за допомогою умовних позначень. Для кожного звука слова візьміть фішку (великий квадратик). Діти викладають звукові доріжки слів: *кінь, кіт, гусак*. Вихователь звертає увагу дітей на те, що звуки у словах вимовляються порізному та ще й мають свої імена. Пропонує послухати казку.

КАЗКА ПРО ГОЛОСНИЙ

— У далекій країні Звукляндії жив Голосний. Ось такий. Вихователь демонструє картку з казковим чоловічком, у якого замість ротика — круг.

— Звали цього мешканця Голосним, тому що він умів голосно співати звуки. Ось так: а-а-а, о-о-о, у-у-у, и-и-и, і-і-і, е-е-е. Разом повторімо ці пісеньки. Який у вас був ротик, коли ви співали ці пісеньки? (*Відкритий, здебільшого кругленький*) Як вам було співати пісеньки: легко чи важко? Вам що-небудь заважало у ротикі заспівати ці пісеньки? Так, дійсно коли ми промовляємо голосні звуки, то у нашому ротикі відсутні будь-які перешкоди для виходу повітря. Пригадайте голосні звуки. Як ви гадаєте, веселі пісеньки співає Голосний? Як ви співали? (*Голосно, легко, вільно*)

— Чи сподобалася вам казочка? Про кого вона? Які пісеньки вмів співати Голосний? Скільки пісеньок співав Голосний? Заспівайте його пісеньки та погляньте одне на одного. Помітили, що коли співаєте голосні звуки, наші ротики стають, наче кружальця.

✓ Дидактична вправа «Заспівай так, як уміє Голосний».

Діти утворюють коло, вихователь передає дітям по черзі картку з чоловічком, яким позначають голосні звуки. Той, хто отримав цю картку, пригадає одну з пісеньок Голосного.

✓ Дидактична гра «Будь уважним»

Вихователь пропонує дітям узяти на столах фішки голосних звуків та піднімати їх, коли почують голосний звук. Вихователь промовляє ланцюжок різних звуків: [с], [а], [б], [о], [т], [и], [к], [е], [і], [у].

✓ Дидактична гра «Добери картинку»

Вихователь пропонує дітям та Незнайки об'єднатися у дві команди. На

протилежному боці від команд на столах — розкладені предметні малюнки. Кожна з команд має якнайшвидше зібрати малюнки із заданим голосним звуком. Наприклад, перша команда збирає малюнки, що починаються на звук [а], а друга — на звук [і].

✓ *Дидактична гра «Знайди пару»*

Діти отримують малюнки із зображенням різних предметів. Вихователь пропонує їм знайти пари слів, назви яких відрізняються одним звуком, і покласти їх поруч: *лак — рак, гілка — білка, шапка — сапка, зуб — суп, лава — гава, зірка — гірка, квітка — клітка, річка — пічка, вудка — будка, гора — нора.*

Вихователь пропонує дітям скласти речення про звірів, які мешкають у зоопарку. Діти складають такі речення, а потім записують за допомогою смужок.

— Назвіть перше слово у своєму реченні. На яке запитання воно відповідає? Що це слово позначає? Яким є друге слово? На яке запитання відповідає це слово? Що це слово позначає? Назвіть наступне слово. Чи є у вашому реченні слово-помічник? Як ми позначимо початок речення? Що слід поставити наприкінці речення?

✓ *Пальчикова вправа «Хто як просувається»*

По болоті чапля йде,

Раз — два, раз — два.

Потім важко слон ступа,

Раз — два, раз — два.

Гусінь повзає маленька,

Просувається швиденько.

Перший і другий палець «переступають», немов ноги чаплі. Вони повільно «йдуть» на другій фаланзі. Спираючись на кінчики пальців та підтягуючи зап'ястя, долоня плавно просувається вперед.

✓ *Підготовка руки до письма*

Малювання за зразком геометричної фігури (великого та маленького трикутника) із прямих і похилих ліній у зошиті в клітинку. Вихователь звертає увагу дітей на дотримання інтервалу між фігурами.

III. Підсумок

— Незнайко, чого ти сьогодні навчився? А ви, діти? Що вам сподобалося на занятті?